

פרק בית שמאי

הפרק שלפנינו עוסק בענין **מיאון**.

א. מן התורה קטנה אינה מתקדשת אלא על ידי אביה, ויוצאת בגט מבעלה, אפילו בהיותה קטנה, באופן שאביה מקבל את גיטה.

אך משגדלה, הרי היא מתגרשת בקבלת הגט על ידי עצמה.

ותקנו חכמים, שתוכל האם של הקטנה, או אחיה, לקדשה ולהשיאה כשהיא קטנה. כמו כן קטנה שהתקדשה לדעת עצמה, תפסו קידושיה, מדרבנן.

וכמו כן תיקנו, שתוכל הקטנה למאן בבעלה, ולצאת ממנו ללא גט.

ויש כמה אופנים שבהן הקטנה ממאנת, וחלקם יבואר במשנה זו.

ונחלקו בכמה מן ההלכות בית שמאי ובית הלל, כמו בשאלה אם יכולה למאן גם בנישואיה או רק באירוסייה, והאם היא יכולה למאן גם ביבם, או רק בבעלה בעודו חי, והאם צריך המיאון להיות בפני הבעל, וכן אם הוא צריך להעשות בבית דין.

ב. ולהלן בגמרא יבואר האם המיאון הוא בבעל, שאינה רוצה להמשיך להיות אשתו,

או שהמיאון הוא בקידושין שקידשה אמה אח אחיה.

ג. וכן יש נידון בגמרא האם יכולה היא למאן בזיקתה ליבם אחד ולהשאיר את זיקתה קיימת ליבמים אחרים, או שמיאון ביבם אחד גורם לעקירת כל הקידושין.

ד. **מהות המיאון** —

לפי רש"י, הוא גילוי דעתה שהיא קטנה, ואין מעשיה כלום, ולכן אם היא יוצאת בגט מבעל אחד וחוזרת ונישאת לבעל שני, וממאנת בשני, מגלה המיאון בבעלה השני שמעשיה הם "מעשי קטנה", שאינם כלום, ונעקרים למפרע גם קידושי בעלה הראשון [אלא שיש אופנים שגזרו חכמים על "בעלת הגט", וכפי שיבואר להלן].

ה. **עקירת הנישואין על ידי המיאון** — היא למפרע, כאילו לא היתה כלל מקודשת, ומשעה שהיא ממאנת אין היא אסורה בקרוביו, ואין הוא אסור בקרובותיה.

[ועיין בהערה, שהעקירה היא מכאן ולהבא למפרע, ולא ממש למפרע].⁽¹⁾

מתניתין:

א. **בית שמאי אומרים: אין מומאנין אלא** קז-א

בשעה שהיתה תחתיו ממשכים להיות מופרים — שעקירת המיאון למפרע משמעותה היא שרק לכל הדינים הנוגעים מכאן ולהבא, כגון איסור הקרובות, תיקנו חכמים שייחשב המיאון כעקירה למפרע.

1. הגר"ח בספרו על הרמב"ם [פרק ב מהלכות אישות הלכה ט עמוד יז בספר, טור ימיני], מוכיח מכך שאין הבעל מחזיר לממאנת את מעשה ידיה ומציאתה שזכה ממנה בשעה שהיתה אשתו, וכמו כן נדריה אשר הפר לה